

. Sygn. akt II C 937/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 grudnia 2015 roku

Sąd Okręgowy Warszawa – Praga w Warszawie Wydział II Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Małgorzata Dubinowicz – Motyk

Protokolant: sekr. sąd. Anna Fesz

po rozpoznaniu w dniu 20 listopada 2015 roku na rozprawie

sprawy z powództwa (...) sp. z o.o. z siedzibą w W.

przeciwko K. K. (1) i K. K. (2)

o zapłatę kwoty 109 560,43zł

I utrzymuje w mocy nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym tut. Sądu z dnia 13 listopada 2013 roku sygn. II Nc 378/13 w części zasądzonej od pozwanych K. K. (1) i K. K. (2) solidarnie na rzecz powódki (...) sp. z o.o. w W. kwotę 26 296,91zł (dwadzieścia sześć tysięcy dwieście dziewięćdziesiąt sześć złotych dziewięćdziesiąt jeden groszy) z ustawowymi odsetkami od dnia 10 sierpnia 2013 roku do dnia zapłaty;

II uchyla nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym tut. Sądu z dnia 13 listopada 2013 roku sygn. II Nc 378/13 w części zasądzonej kwotę 1063,52zł (jeden tysiąc sześćdziesiąt trzy złote pięćdziesiąt dwa grosze) i umarza postępowanie o zapłatę tej kwoty;

III uchyla nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym tut. Sądu z dnia 13 listopada 2013 roku sygn. II Nc 378/13 w części zasądzonej kwotę 82 200zł (osiemdziesiąt dwa tysiące dwieście złotych) i oddala powództwo o zapłatę tej kwoty;

IV zasądza od powódki (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. na rzecz pozwanych K. K. (1) i K. K. (2) kwotę 1841zł (jeden tysiąc osiemset czterdzieści jeden złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu;

V nakazuje pobrać od powódki (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. na rzecz Skarbu Państwa – tut. Sądu kwotę 4771zł (cztery tysiące siedemset siedemdziesiąt jeden złotych) tytułem części nieuiszczonych kosztów sądowych i wydatków.

Sygn. akt II C 937/14

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 18 października 2013 roku (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. wniosła o orzeczenie nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym, by pozwani K. K. (1) i K. K. (2) zapłacili solidarnie na rzecz powoda kwotę 109.560,43 zł z dwóch weksli wraz z ustawowymi odsetkami od 10 sierpnia 2013 roku do dnia zapłaty oraz o zasądzenie od pozwanych na rzecz powoda kosztów postępowania.

W dniu 13 listopada 2013 roku tut. Sąd wydał nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym sygn. II Nc 378/13, w którym nakazał pozwany K. K. (1) i K. K. (2), aby zapłacili solidarnie na rzecz powoda kwotę 109 560,43 zł wraz z

ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 10 sierpnia 2013 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 1.370 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania (k.11).

W ustawowym terminie pozwani złożyli zarzuty od nakazu zapłaty, domagając się uchylecia nakazu zapłaty w całości i oddalenia powództwa oraz zasądzenia od powoda na ich rzecz kosztów postępowania. Pozwani wskazywali, że jako zabezpieczenie zawartych przez strony umów leasingu wystawione zostały dwa weksle, które w ocenie pozwanych zostały wypełnione przez powoda nieprawidłowo i wbrew zawartym przez strony porozumieniom wekslowym. W szczególności pozwani zarzucili, że (...) sp. z o.o. po wypowiedzeniu pozwanych umów leasingowych sprzedała przedmioty leasingu po zaniżonej i nierzeczywistej wartości, doprowadzając tym samym do powiększenia zadłużenia pozwanych (k.21-25).

(...) sp. z o.o. w W. co do zasady podtrzymała żądanie pozwu, z tą korektą, iż cofnęła powództwo w zakresie kwoty 1063,52zł, w konsekwencji domagając się zasądzenia kwoty 108 496,91zł wraz z odsetkami od 12 marca 2014 roku do dnia zapłaty oraz ustawowych odsetek od kwoty 109 560,43zł za okres od dnia 10 sierpnia 2013 roku do dnia 11 marca 2014 roku (data wypełnienia faktury korygującej pomniejszającej zobowiązanie o kwotę 1063,52 zł), a także zasądzenia kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych (k.178 - 181).

Pismem z dnia 17 listopada 2015 roku pozwani reprezentowani przez profesjonalnego pełnomocnika podtrzymali dotychczasowe stanowisko oraz wnieśli o zasądzenie od powódki na swoją rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych (k. 314-315).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 16 grudnia 2011 roku (...) sp. z o.o. z siedzibą w W., jako finansujący i K. K. (1), prowadząca działalność gospodarczą pod nazwą (...), jako korzystający, zawarli dwie umowy leasingu o numerach (...). Przedmiotem umowy leasingu nr (...) było fabrycznie nowe urządzenie (...) o wartości początkowej 120 000zł. K. K. (1) zobowiązała się do zapłaty 61 rat leasingowych, zgodnie z harmonogramem stanowiącym załącznik do umowy, przy czym pierwsza rata leasingowa stanowiła 25% wartości przedmiotu i wynosiła 30 000zł. Przedmiotem umowy leasingu nr (...) było zaś nowe urządzenie (...) o wartości początkowej 80 000zł. K. K. (1) zobowiązała się do zapłaty 61 rat leasingowych, zgodnie z harmonogramem stanowiącym załącznik do umowy, przy czym pierwsza rata leasingowa stanowiła 25% wartości przedmiotu i wynosiła 20 000zł.

W każdej z w/w umów przewidziano, iż istnienie zwłoki z zapłatą co najmniej jednej raty leasingowej i brak reakcji na wezwanie do zapłaty z wyznaczeniem dodatkowego terminu do spełnienia świadczenia uprawniają (...) sp. z o.o. do wypowiedzenia umowy leasingu ze skutkiem natychmiastowym. Stanowiące załącznik do umowy ogólne warunki umowy leasingu precyzowały, iż po wypowiedzeniu umowy korzystający zobowiązany jest do zwrotu przedmiotu leasingu i poniesienia kosztów jego zwrotu oraz do zapłaty na rzecz (...) sp. z o.o., w terminie 14 dni od dnia doręczenia mu wezwania do zapłaty, wszystkich wymagalnych a niezapłaconych należności wraz z odsetkami, wszystkich przewidzianych w umowie a niezapłaconych rat leasingowych pomniejszonych o dyskonto w wysokości stopy oprocentowania z dnia wypowiedzenia z tytułu ich zapłaty przed terminem wynikającym z harmonogramu spłat należności leasingowych, szacunkowej wartości przedmiotu leasingu oraz kosztów związanych z odzyskaniem przedmiotu leasingu przez (...) sp. z o.o. Ustalono także, iż w przypadku sprzedaży przez (...) sp. z o.o. zwróconego przez korzystającego przedmiotu leasingu, suma należności leasingowych i szacunkowej wartości przedmiotu leasingu, do której zapłaty korzystający jest zobowiązany, zostanie pomniejszona o cenę sprzedaży przedmiotu leasingu bez podatku Vat, pomniejszoną o koszty sprzedaży, w tym opłaty od czynności cywilnoprawnej, koszty biegłego rzeczoznawcy, koszty pośrednictwa w sprzedaży, koszt przechowania, koszty transportu i ubezpieczenia.

Jako zabezpieczenie roszczeń wynikających z umów leasingu (...) sp. z o.o. i K. K. (1) przewidziały weksle in blanco z wystawienia korzystającego na zlecenie finansującego poręczone przez K. K. (2). Porozumienia wekslowe stanowiły załącznik do w/w umów leasingu i przewidziano w nich m.in. iż (...) sp. z o.o. będzie uprawniona do uzupełnienia treści weksla poprzez wpisanie na wekslu miejsca wystawienia, daty wystawienia, remitenta, miejsca i terminu płatności

oraz sumy wekslowej w wysokości pokrywającej całość roszczenia pieniężnego finansującego do korzystającego z tytułu nie wywiązywania się korzystającego z zobowiązań wynikających z umowy.

Okoliczności niesporne, nadto: umowa leasingu nr (...) z załącznikami k. 186 – 193, umowa leasingu nr (...) wraz z załącznikami k.194-201

(...) sp. z o.o. i K. K. (1) przystąpiły do realizacji umów leasingu nr (...).

K. K. (1) przekazała powodowej spółce podpisane przez siebie jako wystawcę oraz przez K. K. (2) jako poręczyciela dwa weksle in blanco, mające zabezpieczać wierzytelności z w/w umów.

W styczniu 2012 roku K. K. (1) otworzyła gabinet kosmetyczny, a elementami jego wyposażenia był laser kosmetyczny oraz urządzenie do lipolizy laserowej, stanowiące przedmiot w/w umów leasingu. Gabinet ten pozwana prowadziła do czerwca 2012 roku, wykorzystując wyleasingowane urządzenia, z tym, że w dniu 9 maja 2012 roku urządzenie do lipolizy laserowej zostało w ramach gwarancji wymienione na nowe. Z uwagi na konieczność opuszczenia podnajmowanego lokalu, w którym prowadzona była przez pozwaną działalność kosmetyczna, K. K. (1) zwróciła się w październiku 2012 roku do powodowej spółki o rozwiązanie umów leasingu i rozliczenie poczynionych przez nią wpłat. Równolegle pozwana prowadziła rozmowy z dostawcą wyleasingowanych urządzeń o możliwości ich odkupienia przez tę firmę od (...) sp. z o.o., informując (...) sp. z o.o. o tym iż firma (...) S.A. jest zainteresowana odkupieniem urządzeń. W lutym 2013 roku na zlecenie pozwanej rzeczoznawca majątkowy sporządził wycenę urządzeń, będących przedmiotem umów leasingu, określając wartość urządzenia Z. na kwotę 92 500zł i urządzenia L. na kwotę 61 500zł.

K. K. (1) uiszczala raty leasingowe w niepełnej wysokości do czerwca 2013 roku.

Pismami z dnia 10 czerwca 2013 roku (...) sp. z o.o. wypowiedziała K. K. (1) umowy leasingu nr (...), wzywając do zwrotu przedmiotu leasingu. Do przekazania urządzenia Z. i lasera L. doszło w dniu 1 lipca 2013 roku, natomiast 30 lipca 2013 roku pozwana przesłała brakujące do urządzenia L. przedmioty w postaci okularów i przepaski.

Okoliczności niesporne, nadto: pisma pozwanej do powodowej spółki k.26-28, protokół wymiany gwarancyjnej k.58, protokoły odbioru k.59-60, wnioski o wcześniejsze rozliczenie umów leasingu k.61 i 62, potwierdzenia wpłat rat leasingowych k.67-85, opinia rzeczoznawcy z lutego 2013 roku k.86-92

W dniu 11 lipca 2013 roku powodowa spółka dokonała rozliczenia umowy leasingu nr (...), określając swoją wierzytelność wobec K. K. (1) na kwotę 98 046,43zł. W jej skład wchodziły: należności zafakturowane a niezapłacone na dzień wystawienia noty w kwocie 10 669,37zł, odsetki od wymagalnych należności w kwocie 725,60zł, wartość szacunkowa przedmiotu leasingu w kwocie 1200zł, suma przewidzianych w umowie a niezapłaconych rat pomniejszonych o dyskonto w kwocie 84 951,46zł i koszty windykacji w kwocie 500zł.

Tego samego dnia powodowa spółka dokonała rozliczenia umowy leasingu nr (...), określając swoją wierzytelność wobec K. K. (1) na kwotę 65 314zł. W jej skład wchodziły: należności zafakturowane a niezapłacone na dzień wystawienia noty w kwocie 6905,61zł, odsetki od wymagalnych należności w kwocie 474,08zł, wartość szacunkowa przedmiotu leasingu w kwocie 800zł, suma przewidzianych w umowie a niezapłaconych rat pomniejszonych o dyskonto w kwocie 56 634,31zł i koszty windykacji w kwocie 500zł.

Okoliczności niesporne, nadto noty rozliczeniowe k.209-212

Jednocześnie (...)sp. z o.o. zleciła firmie (...) sp. z o.o. wycenę odzyskanych przedmiotów leasingu i w lipcu 2013 roku urządzenie Z. zostało wycenione na kwotę 31 300zł netto, zaś urządzenie L. na kwotę 26 000zł netto. K. K. (2) przekazał przedstawicielowi firmy (...) sporządzoną na zlecenie pozwanej w lutym 2013 roku wycenę tych urządzeń, zwracając uwagę na rozbieżności wyników wyceny zleconej przez pozwaną i przez powódkę.

Okoliczności niesporne, nadto wyceny z lipca 2013 roku k.36-57, korespondencja mailowa k.29-35

Pismem z dnia 1 sierpnia 2013 roku K. K. (1) jako wystawca weksla i K. K. (2) jako poręczyciel weksla zostali poinformowani przez (...) sp. z o.o. o uzupełnieniu weksli in blanco, wystawionych na zabezpieczenie roszczeń z umowy leasingu nr (...) poprzez wpisanie jako sumy wekslowej kwoty 98 046,43zł oraz wysokości i rodzaju należności składających się na tę kwotę oraz na zabezpieczenie roszczeń z umowy leasingu nr (...) poprzez wpisanie jako sumy wekslowej kwoty 65 314zł oraz wysokości i rodzaju należności składających się na tę kwotę. Powód jednocześnie wezwał pozwanych do wykupu weksli do dnia 9 sierpnia 2013 roku, informując iż taki został wpisany termin płatności weksli.

Tego samego dnia zostały uzupełnione weksle in blanco przekazane przez pozwaną powodowej spółce.

Okoliczności niesporne, nadto zawiadomienie o uzupełnieniu weksla k.221-226, weksle k.6 i 7

W sierpniu 2013 roku (...) sp. z o.o. umieściła na prowadzonej przez siebie stronie internetowej (...) oferty sprzedaży urządzenia Z. i lasera kosmetycznego L. po cenie wskazanej w wycenie dokonanej na jej zlecenie przez (...) sp. z o.o.

23 sierpnia 2013 roku (...) sp. z o.o. sprzedała urządzenie Z. za kwotę 29 151zł brutto (23 700zł netto) oraz urządzenie L. za kwotę 37 023zł brutto (30 100zł netto).

Okoliczności niesporne, nadto faktury z 23.08.2013r. k.213-214

Rzeczywista rynkowa wartość sprzętu będącego przedmiotem umów leasingu w lipcu 2013 roku, przy tzw. sprzedaży wymuszonej, wynosiła: urządzenie Z. – 64 000zł netto, urządzenie L. (1) – 72 000zł netto.

Dowód: opinia biegłego z zakresu wyceny maszyn i urządzeń k.255-274

Jak już wskazano, stan faktyczny w niniejszej sprawie był zasadniczo niesporny, a dodatkowo wykazany przedkładanymi przez obie strony dokumentami. Uwzględniając wniosek pozwanych, Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego z zakresu wyceny ruchomości i sporządzoną przez biegłego D. W. opinię uznał za rzetelną, wyczerpującą, merytorycznie i logicznie umotywowaną. Sąd nie podzielił zastrzeżeń strony powodowej odnośnie owej opinii, koncentrujących się na wskazywaniu iż biegły nie dokonał oględzin wycenianych urządzeń (co było niemożliwe, skoro zostały one w sierpniu 2013 roku sprzedane przez powódkę) i porównywaniu treści opinii biegłego z wyceną sporządzoną na zlecenie powódki w lipcu 2013 roku. Sąd zauważa, że wycena sporządzona na zlecenie powódki przez (...) sp. z o.o. nie może być uznana za rzetelną i wnikliwą, skoro np. rok produkcji wycenianego urządzenia L. określono w niej jako 2011, podczas gdy na tabliczce znamionowej urządzenia widniał rok 2012 (k.48 i 52) i było ono przedmiotem wymiany gwarancyjnej. Sąd oddalił wnioski dowodowe strony powodowej zawarte w piśmie z dnia 4 sierpnia 2015 roku jako spóźnione (k.289), gdyż pozwani wnosząc zarzuty od nakazu zapłaty podnosili dokonanie przez powódkę sprzedaży przedmiotów leasingu po zaniżonej i nierzeczywistej wartości, a więc strona powodowa wnioski dowodowe na okoliczność dochowania przez siebie staranności przy sprzedaży przedmiotu leasingu mogła i powinna zgłaszać w terminie zakreślonym w zarządzeniu z 3 października 2014 roku (k.173).

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo okazało się uzasadnione jedynie częściowo.

Skoro strona powodowa powoływała się na odpowiedzialność pozwanej K. K. (1) jako wystawcy weksla i odpowiedzialność pozwanego K. K. (2) jako poręczyciela weksla, podstawą prawną żądania pozwu był przepis art. 47 ustawy prawo wekslowe, przewidujący, iż wystawca i poręczyciel weksla ponoszą solidarną odpowiedzialność wobec posiadacza weksla, a także art. 32 w/w ustawy, przewidujący iż poręczyciel wekslowy odpowiada tak samo, jak ten, za kogo poręczył.

W rozpoznawanej sprawie jest niesporne, że pozwana K. K. (1) podpisała jako wystawca dwa weksle in blanco, a K. K. (2) poręczył za K. K. (1) jako wystawcę weksli własnych in blanco. Poręczenie to spełnia wszystkie wymogi ważności poręczenia wekslowego, określone w art. 31 powołanej ustawy, a przedstawione przez powódkę weksle in blanco

zostały uzupełnione w sposób spełniający wymogi ważności weksla własnego (art. 101 ustawy). Bezsporne było także, iż weksle przedstawione przez stronę powodową były wekslami in blanco o charakterze gwarancyjnym, które miały zabezpieczać wierzytelności (...) sp. z o.o. wobec K. K. (1) z tytułu umów leasingu nr (...).

Stosownie do art. 10 ustawy prawo wekslowe, jeżeli weksel, niezupełny w chwili wystawienia, uzupełniony został niezgodnie z zawartym porozumieniem, nie można wobec posiadacza zasłaniać się zarzutem, że nie zastosowano się do tego porozumienia, chyba że posiadacz nabył weksel w złej wierze albo przy nabyciu dopuścił się rażącego niedbalstwa. Ponieważ w rozpoznawanej sprawie powódka jest remitentem, pozwani nie byli ograniczeni w możliwości skutecznego podnoszenia zarzutu uzupełnienia weksli niezgodnie z porozumieniem wekslowym. Zarzut taki pozwani formułowali, kwestionując poprawność określenia wysokości sumy wekslowej poprzez akcentowanie iż powodowa spółka po rozwiązaniu umów leasingu otrzymała od pozwanej urzędzenia kosmetyczne będące przedmiotem umów leasingu o wartości znacznie wyższej niż ta jaką w rozliczeniach umów przyjęła powodowa spółka. Tej treści zarzuty pozwanych skutkowały przeniesieniem sporu na płaszczyznę tzw. stosunku podstawowego, czyli umów leasingu zawartych przez powódkę z pozwaną K. K. (1). Wymaga zauważenia, iż także pozwany K. K. (2), jako poręczyciel weksla, był uprawniony do zgłaszania tego rodzaju zarzutu. Pogląd ten jest utrwalony w orzecznictwie, przykładowo, w wyroku z dnia 17 marca 2011 roku sygn. IV CSK 371/10 Sąd Najwyższy stwierdził, że do czasu puszczenia weksla w obieg poręczyciel może powoływać się na zarzuty przysługujące wystawcy weksla in blanco, zaś w wyroku z dnia 12 grudnia 2008 roku sygn. II CSK 360/08 Sąd Najwyższy wskazał iż poręczyciel weksla in blanco może zgłaszać skuteczne zarzuty wskazujące na wypełnienie weksla niezgodnie z porozumieniem.

Zarzuty pozwanych co do wypełnienia przez powódkę weksli in blanco zabezpieczających wierzytelności z w/w umów leasingu niezgodnie z porozumieniem wekslowym okazały się w znacznej części uzasadnione.

Ustalenia (...) sp. z o.o. i K. K. (1) zamieszczone w §3 porozumień wekslowych oznaczają, iż powódka była uprawniona do uzupełnienia otrzymanych weksli in blanco m.in. poprzez wpisanie jako sumy wekslowej kwoty pokrywającej całość roszczenia pieniężnego (...) sp. z o.o. do K. K. (1) z tytułu nieterminowego wywiązywania się z zobowiązań wynikających z umowy leasingu. Oznacza to, iż suma wekslowa miała odzwierciedlać wysokość zobowiązania pozwanej z umowy leasingu istniejącego w dacie uzupełnienia weksla. Weksle z k. 6 i 7 akt zostały wypełnione przez stronę powodową w dniu 1 sierpnia 2013 roku, a sposób w jaki je uzupełniono przedstawiony w zawiadomieniu o ich wypełnieniu i w tzw. rozliczeniu umowy nakazuje przyjąć, iż zdaniem strony powodowej w dniu 1 sierpnia 2013 roku zobowiązania K. K. (1) z umowy leasingu nr (...) wynosiły kwotę 98 046,43zł, zaś z umowy leasingu nr (...) wynosiły kwotę 65 314zł. Pozwani kwestionowali powyższe, powołując się na przekazanie powodowej spółce urzędzeń kosmetycznych będących przedmiotem umów leasingu i konieczność uwzględnienia korzyści stąd wynikających przy rozliczaniu umów.

Trzeba zaznaczyć, iż zgodnie z art. 709¹⁵ kc, w razie wypowiedzenia przez finansującego umowy leasingu na skutek okoliczności, za które korzystający ponosi odpowiedzialność, finansujący może żądać od korzystającego natychmiastowego zapłacenia wszystkich przewidzianych w umowie a niezapłaconych rat, pomniejszonych o korzyści, jakie finansujący uzyskał wskutek ich zapłaty przed umówionym terminem i rozwiązaniem umowy leasingu. Zakres odpowiedzialności korzystającego wynikający z powyższej regulacji był wielokrotnie przedmiotem rozważań Sądu Najwyższego i obecnie ugruntowane jest stanowisko, popierane przez tut. Sąd, iż świadczenia korzystającego przewidziane w art. 709¹⁵ kc pełnią funkcję odszkodowania za szkodę poniesioną przez finansującego wskutek naruszenia przez korzystającego umowy leasingu, a więc wykładnia tego artykułu nie może być sprzeczna z zasadą wyrażoną w art. 361§2 kc, zgodnie z którą odszkodowanie nie może przenosić wartości szkody doznanej przez wierzyciela. Przepis art. 709¹⁵ kc nie ma charakteru dyspozytywnego, leasingodawca ma jedynie możliwość zrezygnowania z dochodzenia od leasingobiorcy roszczeń w nim przewidzianych (tu: „finansujący może żądać”), co oznacza iż uregulowania umowne stron muszą być z nim zgodne. Jak wskazywano w części wstępnej uzasadnienia, strony w umowie leasingu przewidziały, iż po wypowiedzeniu umowy korzystający zobowiązany miał być do zwrotu przedmiotu leasingu i poniesienia kosztów jego zwrotu oraz do zapłaty na rzecz powódki 1) wszystkich wymagalnych, a niezapłaconych należności wraz z odsetkami, 2) wszystkich przewidzianych w umowie, a niezapłaconych rat

leasingowych, pomniejszonych o dyskonto (w wysokości stopy oprocentowania z dnia wypowiedzenia z tytułu ich zapłaty przed terminem wynikającym z harmonogramu spłaty należności) i o cenę sprzedaży przedmiotu leasingu bez podatku Vat (w razie sprzedania przedmiotu leasingu przez (...) sp. z o.o.), 3) szacunkowej wartości przedmiotu leasingu, 4) kosztów odzyskania przedmiotu leasingu (w szczególności kosztów obsługi prawnej, kosztów opłat sądowych oraz kosztów windykacji), 5) wszelkich kwot wymaganych od korzystającego na podstawie umowy bądź przepisów prawa, powiększonych o podatek Vat. W ocenie Sądu cytowane uregulowanie umowne, przewidujące jedynie możliwość pomniejszenia zobowiązań korzystającego o ile finansujący sprzeda ów przedmiot i to o uzyskaną przez finansującego cenę sprzedaży bez podatku Vat jest sprzeczne z art. 709¹⁵ kc i prowadzi do nieuzasadnionego wzbogacenia powodowej spółki, ponieważ umożliwia powodowej spółce odzyskanie od korzystającego przedmiotu leasingu o określonej wartości, zbycie go po zaniżonej cenie i żądanie od korzystającego zapłaty różnicy między rzeczywistą wartością tego przedmiotu a uzyskaną ceną.

Istotne jest, iż powodowa spółka otrzymała od pozwanej urzędzenia kosmetyczne będące przedmiotem w/w umów leasingu już w dniu 1 lipca 2013 roku. Sąd popiera pogląd, iż już sam zwrot na rzecz leasingodawcy przedmiotów leasingu obliguje go do pomniejszenia należności korzystającego z tytułu niezapłaconych rat leasingowych o wartość odzyskanego przez finansującego przedmiotu leasingu (wyrok SN z 26.10.2011r., I CSK 715/10). W rozpoznawanej sprawie powódka jako leasingodawca zbyła odzyskane przedmioty i domagała się zapłaty jedynie części należności wekslowych, pomniejszając je o cenę netto sprzedanych przedmiotów leasingu (w przypadku weksla wystawionego na kwotę 98 046,43zł – o kwotę 23 700zł, zaś w przypadku weksla wystawionego na kwotę 65 314zł – o kwotę 30 100zł). Pozwani zarzucali, iż uzyskana przez powódkę cena sprzedaży przedmiotów leasingu nie odpowiadała ich rzeczywistej wartości i twierdzenia swoje uprawdopodobnili dołączając do zarzutów od nakazu zapłaty prywatną ekspertyzę rzeczoznawcy, a w toku postępowania udowodnili poprzez opinię biegłego sądowego. Mianowicie, (...) sp. z o.o. sprzedała urządzenie Z. za kwotę 23 700zł netto oraz urządzenie L. za kwotę 30 100zł netto, podczas gdy ustalona w oparciu o opinię biegłego wartość rynkowa tych urządzeń w dacie ich sprzedaży z uwzględnieniem obniżki spowodowanej tzw. sprzedażą wymuszoną wynosiła, odpowiednio, 64 000zł netto i 72 000zł netto. Przy tak istotnych rozbieżnościach między uzyskaną przez powódkę ceną sprzedaży a określoną przez biegłego ceną sprzedaży wymuszonej, obowiązkiem powodowej spółki było wykazanie, iż przy dochowaniu należytej staranności nie mogła uzyskać wyższej ceny, odpowiadającej rynkowej wartości sprzedawanych przedmiotów. Powódka w określonym terminie nie zaoferowała na tę okoliczność żadnego dowodu, a z samego faktu dojścia do skutku transakcji po określonej cenie nie sposób wnosić, iż gdyby cena ofertowa ich sprzedaży była wyższa nie znalazłby się chętny do ich zakupu. Skoro zaś powódka nie udowodniła, że mimo jej starań nie było innych kontrahentów, którzy gotowi byli kupić urządzenia kosmetyczne zwrócone jej przez pozwaną za cenę odpowiadającą ich wartości rynkowej, Sąd uznał, iż powódka była zobligowana do pomniejszenia należności K. K. (1) z tytułu niezapłaconych rat leasingowych o wartość odzyskanych przedmiotów leasingu, stanowiącą równowartość ustalonej przez biegłego ceny sprzedaży wymuszonej. W konsekwencji, Sąd uznał iż w dacie uzupełnienia weksli in blanco zobowiązania pozwanej z tytułu umowy leasingu nr (...) wynosiły mniej niż twierdziła powódka, co oznacza iż sporne weksle zostały częściowo uzupełnione niezgodnie z porozumieniem wekslowym. Tymczasem wypełnienie weksla in blanco zgodnie z upoważnieniem udzielonym przy jego wręczeniu, choć nie stanowi przesłanki formalnej, to jednak warunkuje powstanie zobowiązania wekslowego osoby na nim podpisanej. Tak więc, skoro pierwotnie powódka domagała się zapłaty z obu weksli kwoty 109 560,43zł, stanowiącej sumę kwot na jaką uzupełniono weksle (163 360,43zł) pomniejszoną o sumę należności netto uzyskanych ze sprzedaży przedmiotów leasingu (53 800zł), a różnica między wartością rynkową przedmiotów leasingu przy sprzedaży wymuszonej a uzyskaną przez powódkę ceną wynosiła 82 200zł, w części dotyczącej żądania zasądzenia kwoty 82 200zł powództwo było niezasadne. Obligowało to Sąd do uchylenia nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym w omawianym zakresie i oddalenia powództwa, o czym orzeczono w pkt III sentencji wyroku.

W następstwie skutecznego cofnięcia pozwu co do kwoty 1063,52zł, Sąd uchylił nakaz zapłaty w części zasądzającej tę kwotę i umorzył postępowanie w tym zakresie, stosownie do art. 496 kpc i art. 355§1 kpc. W pozostałym zakresie, tj. co do kwoty 26 296,91zł z ustawowymi odsetkami od dnia 10 sierpnia 2013 roku do dnia zapłaty, Sąd utrzymał w mocy nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 13 listopada 2013 roku sygn. akt II Nc 378/13, orzekając jak w punkcie I sentencji wyroku.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c., stosując zasadę rozdzielania kosztów odpowiednio do wyniku sprawy. Porównanie wysokości kwoty pierwotnie żądanej przez stronę powodową (109 560,43zł) z kwotą, co do której strona powodowa może być uznana za stronę wygrywającą (26 296,91zł), uzasadnia przyjęcie, iż strona powodowa wygrała sprawę w rozumieniu art. 98§1 i 3 kpc. w około 25%. Oznacza to, iż na rzecz powódki zasądzeniu powinna podlegać równowartość 25% poniesionych kosztów postępowania, na które składają się opłata od pozwu - 1370 zł, wynagrodzenie pełnomocnika - 3600zł, opłata skarbową od pełnomocnictwa - 17zł, czyli 1246,75zł. Z kolei, pozwanym przysługiwał zwrot 75% poniesionych kosztów procesu, w skład których wchodziły wynagrodzenie pełnomocnika i opłata skarbową od pełnomocnictwa - 3617 zł i opłata sądowa od zarzutów - 500 zł, a więc 3087,75zł. Wzajemne zbilansowanie owych kwot skutkowało zasądzeniem od strony powodowej na rzecz pozwanych kwoty 1841 zł.

Podstawą rozstrzygnięcia o nieuiszczonych kosztach sądowych i tymczasowo poniesionych przez Skarb Państwa wydatkach był art. 113 ust. 1 i 2 oraz art. 83 ust. 2 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w zw. z art. 100 k.p.c. Stosownie do wyniku sprawy, strona powodowa została obciążona obowiązkiem uiszczenia tych kosztów w 75 %, a składały się na nie nieuiszczona opłata sądowa od zarzutów od nakazu zapłaty (3609zł) i wydatki poniesione przez Skarb Państwa na wynagrodzenie biegłego (2752,62zł).